

EEVA KIVINIEMI

Piilo

KATI BERG
TUTKII

Eeva Kiviniemi

Piilo

SAGA Egmont

Piilo

Alun lainaus on Lars Sundin teoksesta *Tre systrar och en berättare* (Schildts & Söderström, 2014), suomentanut Helene Bützow.

Copyright © 2025, 2025 Eeva Kiviniemi and Saga Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788727299013

1st POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser. It is prohibited to perform text and data mining (TDM) of this publication, including for the purposes of training AI technologies, without the prior written permission of the publisher.

This work is republished as a historical document. It contains contemporary use of language.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

Vognmagergade 11, 2, 1120 København K, Denmark

Kullannupulle ja Heikille

”Muuan kuuluisa kirjailija kuuluu kerran sanoneen, että romaanin kirjoittamiseen ei vaadita suurta ymmärrystä – mutta ilman rakkautta siitä ei tule mitään. Kirjailijan täytyy rakastaa niitä ihmisiä, joista hän kirjoittaa, muuten heidän suonissaan on vain suolavettä veren sijasta, eivätkä he elä eivätkä kasva.”

Lars Sund: Kolme sisarta ja yksi kertoja,
suomentanut Helene Bützow.

1

Pertti Nikkarinen avaa silmänsä ja aivastaa. Märkä kieli alkaa nuolla hänen kasvojaan.

”Stella, kultaseni! Minullakin on ollut ikävä sinua! Anteeksi, että vähän kesti, mutta Amazonin sademetsät ovat aika kaukana Turusta.”

Stella kellahtaa selälleen Pertin viereen ja tahtoo perinpohjaisen rapsutuksen. Kun he ovat peuhanneet tarpeeksi, Pertti vilkaisee ympärilleen ja huokaa.

Yöpöydän virkaa toimittava vanha puutuoli on paksun pölykerroksen peitossa, samoin kaikki muutkin pinnat. Makuuhuone on sekaisin, kasoittain vaatteita on heiteltä tuolien ja Katin vaaterekin päälle. Lattialla rynnistävät reviiireistään kamppailevien villakoirien laumat.

Katia ei näy, vaimo on ilmeisesti kirjoittamassa. Pertti katsoo kelloa ja tajuaa, että on nukkunut melkein tasan vuorokauden.

Pertti juo ison lasillisen vettä, purkaa matkalaukkunsa ja tekee likaisista vaatteista kylpyhuoneen lattialle säntillisiä pinoja pesu-

lämpötilan mukaan. Hän täyttää pesukoneen ja napsauttaa sen käyntiin. Katin likaiset vaatteet on nakeltu laakeaan pyykkikoriin, jossa kohooa pyykkien Himalaja.

Perttiä hirvittää vaimonsa elämänhallinnan puute, eikä tämä ole ensimmäinen kerta.

Hän käy suihkussa, pukeutuu, tassuttelee keittiöön ja avaa toiveikkaana jääkaapin. Se on tyhjä – lukuun ottamatta vanhentuneita ruokia. Pertti kiroilee hiljaa ja heittää homehtuneet vihannekset bioroskiin. Seuraavaksi hän avaa kahvipurkin, jonka painosta hän jo arvaa, että sekin on tyhjää täynnä.

Pertillä on pyörryttävä nälkä. Hän suuttuu harvoin, mutta nyt nälkäkiukku alkaa nousta. Hänen on pakko laskea kymmeneen, ettei tempaise Katin työhuoneen ovea auki ja ala sättiä vaimoaan. Sen sijaan hän hakee mielenosoituksellisesti imurin siivouskome-rosta.

Kun Kati kuulee imurin käynnistyvän, hän ryntää yöpuvussa työhuoneestaan, napsauttaa imurin pois päältä ja pyytää Perttiä lukemaan käsikirjoituksen raakaversion. Kustannustoimittaja haluaisi tekstin mahdollisimman pian.

”Huomenta vaan sinullekin”, Pertti murahtaa happamasti.

”Tervetuloa kotiin! Minä keitän sinulle vahvaa kahvia ja laitan oikein kunnan mannermaisen aamiaisen”, Kati maanittelee hiukset pörrössä ja suukottaa miestänsä.

”Aamiainen kyllä maistuisi”, Pertti sanoo jo vähän leppyneenä. ”Mutta ei tässä huushollissa ole mitään, mistä sen valmistaisi.”

”Älä huoli, minä kipaisen tästä äkkiä Puhakkaan”, Kati lupaa.

Hän taluttaa Pertin sohvalle Stellan viereen, antaa läppärin hänen syliinsä ja tökkää energiapatukan miehen käteen. Sitten hän on poissa.

Pertti haukkaa energiapatukkaa ja miettii, onko vaimo edes

pukeutunut vai vetänyt vain takin pyjaman päälle ennen kuin pinkoi lähikauppaan. Se ei olisi ensimmäinen kerta.

Pertti on ehtinyt lukea vasta parikymmentä sivua, kun Kati jo saapuu kaupasta reppu täynnä herkkuja. Hän keittää vahvaa kahvia, leikkaa tuoretta leipää, valmistaa bravuurinsa, tofumunakaan, keittää puuroa ja asettelee pöytään kauniisti myös kaurajogurttia, hedelmiä ja marjoja, maapähkinävoita ja marmeladia.

Kahvin jumalainen tuoksu houkuttelee Pertin keittiöön. Kati siirtelee kirja- ja paperipinoja keittiön pöydältä tuoleille ja sytyttää kynttilän. Aamiainen on runsas ja he syövät hitaasti.

Pertti kertoo kuulumisia Amazonilta, mutta ne eivät ole kovin valoisia. Kati näkee, että mies on turhautunut ja masentunut.

”Sademetsää palaa jatkuvasti ja sitä myös hakataan aivan liikaa laitumiksi. Se ahdistaa minua niin, että en pysty nyt puhumaan siitä enempää.”

Kati sivelee miehensä kättä. Hänellä ei ole lohdutuksen sanoja tuholle, jonka Pertti on joutunut kohtaamaan. He istuvat siinä pitkään.

Kati ymmärtää Perttiä, jonka elämäntyö on Amazonin hyönteisten tutkiminen. Hän jakaa miehensä tuskan siitä, että sademetsän lisäksi liekkeihin kuolevat myös eläimet ja hyönteiset. Koko se elämää pursuava, piiskuttava, pulputtava, kurnuttava, sirkuttava, vihreän eri sävyissä hehkuva, ainutlaatuinen, runsas ja ihmeellinen maailma.

Turruttaakseen kipuaan Pertti paneutuu Katin tekstiin professorin tarkkuudella ja käyttää rutinoituneesti Wordin kommenttikenttiä, jollaisia Kati ei tiennyt olevankaan. Vaikka Pertti on luonnontieteilijä, hänellä on erinomainen tekstin taju ja häneltä irtoaa oivaltavia kommentteja.

Pertti viettää pari seuraavaa päivää auttamalla Katia viilaa-

maan käsikirjoitusta. Hän on puolivahingossa nähnyt vaimon puhelimesta, että kustannustoimittaja on soittanut jo kaksi kertaa, mutta Kati ei ole vastannut. Pertti tietää, että Kati pitää puhelintaan usein äänettömällä.

Kun Pertti huomaa, että kustantaja soittaa kolmatta kertaa, hän ojentaa Katille puhelimen ja menee toiseen huoneeseen puhelun ajaksi.

Kun puhelu loppuu, Pertti katselee vierestä, kun Kati lähettää tiedoston vapisevin sormin.

2

Kati hakkaa mattopiiskalla äidiltä perittyjä kirjavia räsymattoja niin voimallisesti, että hiki valuu otsalta ja kirvelee silmiä. Hän kauhistuu sankkaa tomupilveä, joka matoista pelmahtaa. Onko hän vienyt mattoja ulos koko talvena?

Kati ei ole varma.

Hän pitää tauon ja pyyhkii otsaansa, joka on muuttunut harmaanruskeaksi hikeen tarttuneesta pölystä. Ihoon jää vaaleita viiruja.

Kati tietää kyllä, mihin talvi on kulunut. Hän on kirjoittanut kuningatar Kristiinasta kertovaa tietokirjaa niin keskittyneesti, että on monena päivänä unohtanut syödä, juoda ja nukkua.

Onneksi Stella on kuljettanut Katia täsmällisesti kolme kertaa päivässä lenkille ja kantanut tyhjän kupin hänen eteensä, jos ruoka on ollut vartin myöhässä. Kati on täysin vakuuttunut siitä, että koira osaa kellon. Ilman Stellaa hän olisi luultavasti muumioitunut läppärin ääreen.

Vasta kun Pertti tuli, Kati katsoi kunnolla ympärilleen ja säi-

kähti sotkuista asuntoa. Kati muistelee, että siivosi ainakin jouluksi, koska hänen tyttärensä Milla ja tämän kihlattu Miro tulivat Piispankadulle pyhiksi. Kati oli leiponutkin, hänen bravuureitaan olivat Hildegardin äly- ja hermopiparit sekä tattaripiparit. Miro oli loihtinut jouluruuat. Perunalaatikko, porkkala ja merilevästä tehty tahna olivat niin herkullisia, että Kati alkoi melkein itkeä.

Nyt joulusta on yli neljä kuukautta. Kati nojaa mattotelineeseen ja siristelee silmiään toukokuun alun auringossa. Koivuissa on jo hento viherryksen aavistus, joka enteilee hiirenkorvia. Hän kuulee imurin ulvovan sisällä. Pertti on avannut kaikki ikkunat ja raikas keväinen ilma virtaa asuntoon.

Stella pelkää imuria ja on Katin kanssa tamppaamassa mattoja. Hän on ehtinyt kaivaa telineen viereen ison kuopan. Kati kyykistyy rapsuttamaan koiraa korvien takaa ja juttelee hänelle.

”Oletpa kaivanut hienon luolan! Ajattelitko muuttaa sinne kesäksi? Siellä onkin mukavan viileää. Voit sitten esitellä sen, kun Mikael ja Sissel tulevat Tanskasta käymään. Rakkaita on ihana nähdä, mutta on siinä myös paljon hommaa, kun pitää siivota koti ja löytää kaikille istumapaikkoja kirjapinojen alta.”

Stella kallistaa päätään ja höristää korviaan, kun kuulee Mikaelin nimen.

”Kyllä, kuulit aivan oikein, Mikael tulee jo äitienpäiväksi. Ja sitten me kaikki saamme tutustua Sisseliin. Milla ja Miro tulevat totta kai myös.”

Stella haukahtaa, kun kuulee Millan ja Miron nimet. Totuuden nimessä Katin on myönnettävä, että ilman tytärtään ja tämän kihlattia hän olisi ollut kuluneena talvena pulassa. Milla ja Miro ovat käyneet Katille kaupassa ja vieneet välillä Stellaa ulos. Toisinaan Miro on laittanut ruokaa, joka on hivellyt makuhermoja niin, että

Kati on herännyt hetkeksi todellisuuteen. Mutta siivoamaan he eivät ole ryhtyneet. Milla on vetänyt rajan siihen.

Kati tarttuu taas mattopiiskaan ja alkaa hakata. Myös olohuoneen isosta matosta pöllähtää tuhkanharmaa pölypilvi.

Katia hävettää ja hän vilkuilee ympärilleen. Hän inhoaa siivoamista, vaikka myöntää, että tuntuu ihanalta, kun kotona on siistiä. Mutta puhtaus ja raikkaus kestävät vain hetken. Jo seuraavana päivänä kirjapinoja ja lehtikasoja alkaa versoa kuin itsestään ja kohta paikat ovat taas sekaisin. Pölykoirien lauma hiipii takuuvarmasti esiin jostain nurkasta, vaikka kuinka imuroisi ja jynsäisi.

Pertti on yrittänyt ehdottaa, että he hankkisivat siivoajan. Kati ei ole suostunut, koska hänen äitinsä oli siivoaja ja hän tietää, miten kuluttavaa työtä se on. Kati ei kestä ajatusta, että joku toinen joutuisi siivoamaan hänen sotkujaan.

Mutta koska hän ei itsekään sitä tee ja Pertti on paljon poissa, koti ajautuu tasaisin välein kaaokseen. Ja lopulta on pakko puunnata.

Pertti kurkottaa päänsä ikkunasta ulos.

”Miten rouvalla sujuu siellä?”

”Kai tää tästä. Urakka on ehkä puolivälissä. Ajattelin jättää matot tänne tuulettumaan, kun on niin raikas ja kuiva sää.”

”Hyvä idea. Mitä jos tilaisin meille pitsat? Olet varmaan jo puolen tunnin kuluttua valmis? Alkaa olla aika kova nälkä eikä jääkaapissa ole juuri mitään.”

”Kiitos kulta, se olisi ihanaa!” Kati vastaa ja alkaa tampata rai-vokkaasti seuraavaa mattoa.

3

Milla hakee automaattista kahvia ja kiirehtii puolijuoksua neuvotteluhuoneeseen. Kuuma juoma polttaa sormia ohuen muovikupin reunojen läpi. Milla ajattelee kaihoisasti omaa Muumi-mukiaan, joka on taukokuoneen kaapissa. Mutta hän on jo myöhässä eikä nyt ole aikaa koukata sitä kautta.

Milla istuu Oskari Heikkilän viereen. Kahvia läikähtää pöydälle, ja hän sadattelee puoliääneen. Millan eteen ilmestyy pelastava paperinenäliina. Hän vilkaisee Oskaria kiitollisena ja alkaa hangata pöytää. Oskari sijaistaa Kia Virtaa, joka vetää tiimiä nyt, kun rikosylikonstaapeli Heikki Wahlström on sairauslomalla. Kia on saanut rikosylikonstaapelin natsat ja toimii jatkossa myös vararyhmänjohtajana.

Milla odottaa kärsimättömänä, että Kialla olisi jotain kerrottavaa tiimin varsinaisen esihenkilön voinnista. Heikki Wahlström on ollut avosydänleikkauksessa, ja Milla on huolesta suunniltaan.

”Missä Virta oikein viipty”, Oskari ihmettelee. ”Hän kyllä

muistaa aina huomauttaa, jos joku muu on myöhässä. Vaikka siihen olisi aivan asiallinen syy.”

Milla kuulee Oskarin äänessä harvinaisen terävän klengin. Tavallisesti Oskari on ystävällinen ja reilu työkaveri jokaiselle. Hän on valmistunut poliisiksi vasta äskettäin, mutta teki harjoittelunsa rikosriimissä. Jo harjoitteluaikanaan hän toi tiimiin positiivista ilmapiiiriä ja hyvää energiaa. Siksi kaikki pitivät hänestä. Onko-han Oskarikin kyllästynyt Kian pomottamiseen ja mikromanageraamiseen? Jos Millalta kysytään, pomon hommat ovat saaneet Kiasta esiin huonoimmat puolet.

Äkkiä ovi avautuu, ja Kia astelee vauhdikkaasti sisään. Hänen kannoillaan kävelee tumma, pitkä mies, jonka Milla yllättäen tunnistaa.

”Ei voi olla totta! Siinähän on Tapio Mäenpää omassa pohjalaisessa persoonassaan!” Milla huudahtaa ja ryntää halaamaan tulijaa. ”Mitä kuuluu? Kuinka kummassa sinä täällä olet?”

Mäenpää ei ehdi vastata, kun Kia kommentaa Millan ruotuun.

”Nikkarinen, ole hyvä ja siirry istumaan. Voitte vaihtaa kuulumiset sitten myöhemmin”, hän sanoo koleasti.

Milla tuntee Kian niin hyvin, että ymmärtää välikohtauksen sekoittaneen tämän konseptit. Kialle tuli täytenä yllätyksenä, että Milla ja Mäenpää tuntevat toisensa. Eikä hän pidä yllätyksistä, vaan haluaa kontrolloida tilanteita. Tämä piirre on korostunut sinä aikana, kun Kia on sijaistanut Wahlströmiä.

Milla rutistaa Mäenpäää kunnolla ennen kuin palaa paikoilleen. Mäenpää istahtaa Millaa vastapäätä. Kia karauttelee kurkkuaan.

”Tässä on siis meidän tiimimme uusi jäsen, vanhempi rikoskonstaapeli Tapio Mäenpää. Hänet on valittu Ville Riihelältä va-

paaksi jääneeseen paikkaan”, Kia esittelee ja pyytää Mäenpäästä kertomaan itsestään ja taustastaan.

Mäenpää katsoo jokaista pöydän ääressä istuvaa poliisia silmiin ja alkaa kertoa.

”Terve kaikille! Olen ollut viimeiset kuusi vuotta Pohjanmaan poliisissa. Siellä me Millan kanssa tutustuttiin viime syksynä. Sitä ennen työskentelin Helsingissä, Pasilan poliisiasemalla kymmenisen vuotta erilaisissa tehtävissä.”

Mäenpää kertoo, että on aina halunnut rikostutkijaksi ja käynyt myös ahkerasti siihen liittyviä täydennyskoulutuksia. Kun Turussa tuli paikka auki, hän haki sitä heti.

”Ja tässä sitä nyt ollaan! Onhan minulla paljon opittavaa, mutta te olette varmasti hyviä opettajia. Ja motivaatio on korkealla.”

Neuvotteluhuoneessa leijuvan hyväksynnän voi melkein tuntea. Mäenpään luonteva suoruus ja reiluus tekevät vaikutuksen.

”Ihan mahtavaa, että me saatiin sinut meidän tiimiin”, Milla suitsuttaa.

”Kiitos, Nikkarinen! Meille kaikille on jo varmasti selvää, että sinä olet kovin innoissasi valinnasta”, Kia sanoo. Milla tietää, että Kia käyttää hänestä tässä palaverissa tahallaan sukunimeä, jotta voisi etäännyttää hänet.

Mäenpää katsoo Millaa ja kohottaa kulmiaan. Milla kohauttaa olkapäitään ja katsoo tyyneästi takaisin. ”Tällaista tämä nykyään on Kian kanssa”, hän viestii silmillään.

Kia pyytää jokaista esittelemään itsensä ja työtehtävänsä. Si-
jaisten ketjun hahmottaminen saa Mäenpään pyörittelemään päätään.

”Tilanne on kieltämättä monimutkainen, mutta kyllä sinä sen

nopeasti sisäistät. Tiimi on toiminut alimiehityksellä aivan liian pitkään ja sinun työpanostasi kaivataan kipeästi”, Kia kannustaa.

”Teen parhaani”, Mäenpää lupaa. ”Kenen pariksi pääsen?”

”Sinusta tulee Nikkarisen pari”, Kia ilmoittaa.

Tähdet syttyvät Mäenpään silmiin. Myös Milla hymyilee ilah-tuneena.

”Tämäpä mukava yllätys! Sain Pohjanmaalla sellaisen käsityk-sen, että Milla on rehti poliisi, jolla on korkea moraali.”

”Miten Heikki voi?” Milla ei pysty enää pidättelemään kysy-mystä.

”Wahlströmin sydän on leikattu ja operaatio on sujunut hyvin. Mitään komplikaatioita ei ole ilmennyt. Hän joutui olemaan sy-dänvalvontaosastolla pari päivää ja sairaalassa vielä kymmenisen päivää. Kuntoutus on aloitettu heti.”

Koko tiimi huokaisee helpotuksesta. Wahlström on arvostettu, kokenut, harkitseva ja lämmin pomo, jolla on kutkuttavan vino huumorintaju. Hän pitää tiiminsä puolta, kannustaa ja tukee alai-siaan. Toisaalta jokainen heistä tietää, että jos Wahlström suuttuu, silloin siihen on aihetta. Myös Kia kunnioittaa häntä eikä uskal-taisi käyttäytyä näin huonosti, mikäli pomo olisi paikalla.

”Mitä jos kerättäisiin rahaa ja ostettaisiin potilaalle kukka-kimppu. Tsemppikorttikin voisi ilahduttaa”, Oskari ehdottaa.

”Kaunis ajatus”, Kia sanoo. ”Siinä on vaan se ongelma, että harvalla on nykyään käteistä. Eikä TYKSiin saa viedä kukkia.”

”No ostetaan sitten vaikka pari dekkaria. Tiesittekö, että Wahl-ström on rikosromaanien suurkuluttaja? Hän kuuluu jopa Face-bookin Dekkariryhmään. Ja olen ymmärtänyt, että hän neuvooyhtä turkulaista dekkaristia poliisin toimintaan liittyvissä asioissa.”

”Mistä ihmeestä sinä tuonkin tiedät? Wahlström ei juuri puhu henkilökohtaisista asioistaan”, Kia ihmettelee.

”Kyllä Heikki juttelee oikein mielellään varsinkin kirjoista. Täytyy vain olla itse aktiivinen ja kysellä. Ne, jotka haluavat olla mukana, voivat laittaa minulle haluamansa summan Mobile-Payllä, niin käyn ostamassa kirjat”, Oskari sanoo.

”Voinko tulla mukaan TYKSiin?” Milla kysyy.

”Totta kai, mennään yhdessä.”

”Mihin numeroon laitetaan?” Mäenpää kysyy sormi puhelimen näytöllä.

Oskari luettelee privaatin puhelinnumeron. Kohta näkymättömät rahasummat suihkivat neuvotteluhuoneen ilmatilassa.

Pöydän päässä istuva Kia yrittää palauttaa palaveriin järjestyttä, mutta luovuttaa sitten ja ottaa itsekin puhelimen esiin.

”Kiitos kaikille. Tällä summalla saan Heikille mukavasti luke- mista sairauslomalle”, Oskari sanoo.

Palaverin jälkeen Milla jää odottamaan Mäenpäätä käytävälle.

”Tapio, ehtisitkö illemmalla kahville tai oluelle?” hän kysyy, kun Mäenpää kulkee Kian kanssa ohi.

”Nikkarinen, sinä varmasti ymmärrät, että meillä on nyt pe- rehdytys kesken. Voisitko ystävällisesti olla häiritsemättä?”

Mäenpää pysähtyy Millan eteen eikä piittaa Kian tärkeilystä.

”Totta kai ehdin. Olisi kiva jutella. Pistä viestiä tulemaan. Si- nullahan on minun numeroni”, hän ehdottaa.

Kia näyttää Millan silmissä ihan pikkutytyltä, jonka tekee mieli polkea jalkaa.

**Tunnelmallisen dekkarisarjan kuudennessa osassa
sukelletaan rikosvyyhtiin, jossa panoksena
on ihmishenki.**

Historiantutkija Kati Bergin arki saa uutta virtaa, kun hänen poikansa Mikael saapuu pitkästä aikaa vierailulle Suomeen. Jälleennäkemisen onni kuitenkin särkyy, kun Mikael ja hänen tyttöystävänsä löytävät Raisiosta hylätyn talon, jonka ikkunassa on käsin kirjoitettu avunpyyntö. Talon sisältä paljastuu nuoren naisen ruumis.

Murhaa alkaa tutkia Katin tytär, vanhempi rikoskonstaapeli Milla Nikkarinen, jonka poliisinuraa varjostaa tulehtunut suhde esihenkilöön. Avukseen Milla saa uuden työparin, ja parivaljakon tutkimukset paljastavat viitteitä ihmiskaupasta ja pentutehtailusta Turun seudulla. Pian myös Kati tempautuu selvittämään, mitä kotiseudun idyllisen julkisivun taakse kätkeytyy.

Eeva Kiviniemi on turkulainen kirjailija ja toimittaja. *Piilo* jatkaa syviä teemoja lämmöllä käsittelevää Kati Berg tutkii -dekkarisarjaa.